

УДК: 378

Куртяк Б.М., д.вет.н., **Левківський Д.М.**, доцент[©]
*Львівський національний університет ветеринарної медицини та
біотехнологій імені С.З.Гжицького*

ОРГАНІЗАЦІЙНО-МЕТОДИЧНІ АСПЕКТИ ТА ЕФЕКТИВНІСТЬ РОБОТИ КУРАТОРА АКАДЕМІЧНОЇ ГРУПИ У СИСТЕМІ НАЦІОНАЛЬНО-ГРОМАДЯНСЬКОГО ВИХОВАННЯ

Анотація: у статті розглянуто аспекти та ефективність організаційно-методичної роботи куратора академічної групи у системі національно-громадянського виховання.

Ключові слова: куратор, студенти, академічна група, духовність, освіта, наука, українська національна ідея, держава, Україна.

Вступ. Ступивши на новий, суверенний шлях свого історичного розвитку, Українська держава потребує нового покоління будівничих, які мають бути наділені рисами і властивостями, адекватними до сьогоденного життя та завдань на найближче і віддалене майбутнє. Внаслідок вирішення цих завдань повинна утвердитися держава, яка заявить про себе потужною економікою, високим життєвим рівнем громадян, розвоєм духовності, освіти, науки та культури. Методологічною основою виховання таких будівничих має стати українська національна ідея, сутність і зміст якої повинні пронизувати всі види і форми роботи із студентською молоддю.

Українське національне виховання повинно будуватися на основі саме наших, властивих українському народові, національних цінностей. Такими критеріями є державна незалежність України, патріотизм, почуття національної гідності, історична пам'ять, пошана до державних та національних символів, любов до рідної землі, народу, культури, мови, традицій, мобілізація власних зусиль на розбудову держави, протидіяти антиукраїнським силам і впливам, готовність до захисту Батьківщини.

Невіддільним від названих цінностей є цінності громадянської поваги до Конституції України, культура соціальних і політичних стосунків, рівність громадян перед законом, повага до демократично обраної влади, суверенність особи, право на свободу думки й совісті тощо.

Матеріали і методи:

Колектив кафедри епізоотології постійно працює над вдосконаленням ефективності організаційно-методичної роботи в академічних групах, урізноманітнення їх видів та тематичної спрямованості, які викликали б зацікавлення студентів, поглиблювали б їх національні почуття та розширювали б сферу інтелектуально-культурних інтересів. З цією метою в навчальний процес було введено нову дисципліну під назвою "Основи української державності, культури та духовності". Теоретичний та практичний матеріал

[©] Куртяк Б.М., Левківський Д.М., 2011

дисципліни складається з двох частин – загальної та спеціальної, а також п'яти розділів, що логічно завершується диференційованим заліком.

Результати дослідження:

Львівський національний університет ветеринарної медицини та біотехнологій імені С. З. Гжицького вступив у новий етап свого розвитку. Будучи нерозривно зв'язаним з ходом оновлення суверенної України, університет проголошує як першочергове завдання-покращення якості професійної, гуманітарної підготовки та глибокого розуміння суті української державності, культури та духовності.

Куратор академічної групи є важливою і невід'ємною складовою частиною педагогічного процесу вищої школи впродовж усього періоду її становлення та розвитку. Куратором може бути науково-педагогічний працівник кафедри, зазвичай, професор або доцент, ґрунтовно ознайомлений з вимогами відповідних галузевих стандартів вищої школи. Куратор призначається наказом ректора Університету, підпорядкований заступнику декана факультету з навчально-методичної роботи, щорічно звітується про результати роботи на засіданні кафедри та вченої ради факультету. Центром навчально-виховної роботи є студентська академічна група. Формування світогляду бакалавра, магістра ветеринарної медицини протягом всього періоду навчання в університеті здійснюється кафедрою. Куратор, закріплений за академічною групою, як правило, на весь період навчання студента в університеті, глибоко вивчає кожного студента і забезпечує постійне керівництво навчально-виховним процесом. Куратор надає суттєву допомогу студентам у їх адаптуванні до умов навчання у вищій школі, у пізнанні структури та особливостей функціонування його освітнього закладу, форм і видів навчальних занять, методики підготовки до них, а саме: тематичної, самостійної, модульно-контрольної робіт.

Добре продумана практика побудови занять куратором, чітке виконання, фактографічний реалізм, естетика та етика викладацької поведінки-визволяють студентів академічної групи з полону пасивного спостереження, ведуть до власного аналізу фактів, явищ, подій.

Куратор академічної групи повинен:

- регулярно, два рази на місяць, зустрічатися з групою, реалізовувати на виховних годинах заходи, передбачені планом роботи (кафедрального, факультетського, університетського рівня);
- проводити виховну роботу за основними напрямками (патріотичного, морально-правового, трудового, художньо-естетичного, фізичного, екологічного, сімейно-родинного виховання), формувати світогляд гармонійно розвинутої, високоосвіченої, соціально активної й національно свідомої людини;
- спонукати студентів до активної протидії проявам аморальності, правопорушення, бездуховності, антигромадській діяльності;

- спрямовувати роботу активу і кожного студента зокрема так, щоби в групі панувала творча атмосфера, дружба і взаємоповага, які сприяли б розвитку здібностей студента;
- систематично цікавитися життям групи, бути наставником для кожного студента, володіти інформацією про його успіхи в навчанні і науковій роботі, цікавитися планами на майбутнє та матеріальним становищем;
- виявляти схильність студентів до науково-дослідної роботи, та надавати допомогу в її організації;
- регулярно відвідувати студентів в гуртожитках і на приватних квартирах, цікавитися їх умовами побуту, систематично вести індивідуальну роботу з студентами, які потребують особливої уваги;
- брати участь в роботі засідань стипендіальної комісії і комісії з розподілу молодих спеціалістів на роботу;
- знайомити студентів із нормативно-методичними матеріалами, які регламентують організацію навчального процесу за кредитно-модольною системою;
- надавати рекомендації студентам щодо формування індивідуального навчального плану з циклу вибіркових дисциплін за погодженням з деканом;
- погоджувати положення щодо індивідуального навчального плану студента та подавати його на затвердження деканові факультету;
- проводити контроль за реалізацію індивідуального навчального плану студента на підставі відомостей про зарахування студенту залікових кредитів з подальшим поданням пропозицій щодо продовження навчання студента або його відрахування;
- подавати представлення власних інтересів студента на відповідних адміністративних рівнях;
- проводити курування навчальної діяльності студентів від першого до випускного курсу.

Куратори складають річні плани виховної роботи згідно з навчальною програмою “Основи української державності, культури та духовності”. В організаційно-методичному аспекті роботи куратора допомагає ведення журналу, розробленого авторським колективом під редакцією проректора з виховної роботи доцента Мініва Р.М. В журналі записують відомості про студентів, плани куратора, відвідування виховних заходів студентами, їх успішність, участь у громадській і гуртковій роботі тощо.

Для підвищення ефективності діяльності кураторів, методичного керівництва їх роботою організована рада кураторів університету. На кафедрі епізоотології куратори забезпечують виховний процес в шести академічних групах студентів першого, другого, четвертого та п'ятого курсів факультету ветеринарної медицини. Бути куратором студентів академічної групи-це

найпочесніше і водночас найважче доручення, яке вимагає постійної праці, систематичного аналізу та творчого пошуку.

Куратори відвідують семінари, які організовує рада з виховної роботи університету та факультету. На семінарах виступають ректор університету, професор Гунчак В.М., проректор з виховної роботи, доцент Минів Р.М., декан факультету ветеринарної медицини, професор Стибель В.В., які аналізують роботу кураторів, узагальнюють їх досвід з метою підвищення ефективності виховання студентської молоді.

Своїм досвідом з питань виховання студентів куратори діляться на науково-методичних конференціях факультету ветеринарної медицини. Починаючи з першого курсу, на заняттях з національно-громадянського виховання студенти вивчають етнічні основи нашої нації, основи державності, історичну та духовну культуру українського народу. Теоретичні заняття закріплюються екскурсіями в музей історії університету, музеї міста Львова, відвідуванням театрів, через участь у різних заходах, що проводять в місті, університеті. В кінці кожного навчального року студенти здають диференційований залік з курсу “Основи української державності, культури та духовності”.

Критерієм ефективності роботи куратора є результати навчання та громадської діяльності студентів. Ефективність виховної роботи аналізується і узагальнюється на засіданнях ради факультету та науково-методичних конференціях. За результатами зимової екзаменаційної сесії 2010-2011 навчального року студенти восьмої академічної групи першого курсу факультету ветеринарної медицини із середнім балом успішності 4,36 посіли перше місце на курсі, а студенти сьомої академічної групи цього ж курсу з середнім балом успішності – 4,32, посіли друге місце.

Студенти даних груп не пропускають занять без поважних причин, активно виступають на семінарських заняттях, дають дописи в газету “Світ університету”.

Викладач-вчитель, який взяв на себе благородну і водночас відповідальну місію куратора, мусить завжди пам’ятати, що він має бути взірцем для студента як носій найкращих людських чеснот та ідеалів. Йому повинні бути властиві типові якості рідного народу: висока національна свідомість, глибокі морально - духовні якості, високий професіоналізм. Широкий культурний світогляд, науково – педагогічна ерудиція та досконале володіння дидактичними, організаторськими і комунікативними здібностями. Такими кураторами на кафедрі епізоотології є доценти: Левківський Д.М., Падовський А.І., Кісера Я.В., Флюнт Р.Б.

Багато студентів, кураторами яких є викладачі кафедри епізоотології, не тільки вчать на “відмінно” і “добре”, але займають також активну позицію в житті університету. Студенти Сторчак Ю., Пилипчик Т., Медведєва А., Савчук О., Цифра М., Богущ О., Ганик О., Бойчук Р., Балакун У., Романюк Х., та інші беруть активну участь у громадській роботі університету, науково – студентських гуртках, досягають успіхів у спорті.

Висновок

Вивчення розділів навчальної програми курсу “Основи української державності, культури та духовності” надає студентам чіткої ідейно-тематичної конкретики, сприяє розширенню і поглибленню їх знань про історію та культуру рідного народу, виховує в них почуття патріотизму, національної свідомості та національної гідності, особистої причетності до розбудови й утвердження власної держави.

На нашу думку, подальше вдосконалення організаційно – методичних аспектів роботи кураторів є резервуаром підвищення ефективності виховного процесу в студентських академічних групах.

Література

- 1.Борищевський М.Й. Духовні цінності в становленні особистостей громадянина//Педагогіка і психологія.-1997.-№1.С.144-150
- 2.Вишневецький О. Сучасне українське виховання.-Львів,1996.-238с.
- 3.Виховання української молоді в умовах розбудови незалежної України.-К.,1992.С.16-20.
- 4.Кухта Б., Теплоухова Н. Політичні еліти і лідери.-Львів:Кальварія.1996.-221с.
- 5.Мартинюк І.В. Національне виховання: шляхи реалізації//Рідна школа.-1994.-С.11-12.
- 6.Медведчук В. Формування української національної ідеї та її значення для розвитку демократичної держави і права.//Право України.-1996.-№11.С.52.
- 7.Олексюк І.І., Левківський Д.М., Кісера Я.В. Організаційно-методичні аспекти та ефективність виховної роботи наставників.//Проблеми національно-громадянського виховання у вищих аграрних закладах освіти України (матеріали Всеукраїнської науково-практичної конференції. м. Львів , 24-26 листопада 1999р.) Львів. ЛДАВМ, 2000.С.101-102.

Summary

Study sections of the curriculum of the course "Fundamentals of the Ukrainian statehood, culture and spirituality" provides students with a clear ideological and concrete content, promotes the expansion and deepening their knowledge of history and culture of native people, brings a sense of patriotism, national consciousness and national pride, personal involvement building and strengthening their own country.

In our opinion, further improving the organizational - methodical aspects of the curators is a reservoir of improving the efficiency of educational process in student academic groups.